EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Bryssel den 24.4.2023
COM(2023) 211 final

2023/0110 (NLE)

Förslag till

RÅDETS BESLUT

om den ståndpunkt som ska intas på Europeiska unionens vägnar i kommittén för handel med civila flygplan vad gäller Brasiliens anslutning till överenskommelsen om handel med civila flygplan

MOTIVERING

1. FRÅGA SOM BEHANDLAS I FÖRSLAGET

Detta förslag avser ett beslut om fastställande av den ståndpunkt som ska intas på unionens vägnar i kommittén för handel med civila flygplan (*kommittén*) i samband med det planerade antagandet av kommitténs beslut om Brasiliens anslutning till överenskommelsen om handel med civila flygplan

2. BAKGRUND TILL FÖRSLAGET

2.1. Överenskommelsen om handel med civila flygplan

Överenskommelsen om handel med civila flygplan (*överenskommelsen*) är ett plurilateralt avtal inom ramen för WTO som syftar till att avskaffa importtullar för alla andra flygplan än militära flygplan, alla civila flygplansmotorer samt delar och komponenter därtill, alla andra delar, komponenter och delsystem i civila flygplan och alla flygsimulatorer samt delar och komponenter därtill. Överenskommelsen trädde i kraft den 1 januari 1980.

Europeiska unionen (*EU*) är part i överenskommelsen[1]. Nitton EU-medlemsstater är också självständiga parter i överenskommelsen[2]. Eftersom den gemensamma handelspolitiken omfattas av EU:s exklusiva befogenhet och EU:s medlemskap i WTO omfattar de territorier som omfattas av den gemensamma handelspolitiken (dvs. EU:s medlemsstater) kommer kommissionen att uttrycka sin ståndpunkt i kommittén på unionens och dess medlemsstaters vägnar.

Brasilien lämnade in sin ansökan om anslutning till överenskommelsen till kommittén den 14 juni 2022, tillsammans med sina föreslagna tullåtaganden.

Den 10 oktober 2022 diskuterade kommittén processen för att pröva Brasiliens ansökan om anslutning till överenskommelsen, vilken är den första ansökan om anslutning som prövas av WTO-medlemmarna i denna kommitté.

Det planerade rådsbeslut som är föremål för detta förslag gör det möjligt för kommissionen att uttrycka sin ståndpunkt på Europeiska unionens vägnar om Brasiliens anslutning i kommittén.

2.2. Kommittén för handel med civila flygplan

Kommitténs uppgift är att se över överenskommelsens tillämpning och samråda om utvecklingen inom den civila flygindustrin för att besluta om ändringar krävs för att säkerställa en fortsatt fri och ostörd handel.

Kommitténs beslut med konsensus. Om ett beslut inte kan fattas med konsensus ska frågan avgöras genom omröstning.

2.3. Kommitténs planerade akt

Även om inget särskilt datum har överenskommits för närvarande kommer kommittén att inom en snar framtid anta ett beslut om Brasiliens anslutning till avtalet (*den planerade akten*).

Den planerade akten kommer att antas av kommittén på grundval av artikel 9.1.3 i överenskommelsen och punkt 5 i vägledningen om genomförandet av artikel 9.1.3 i

---

[1] Rådets beslut av den 10 december 1979 om slutande av de multilaterala avtal som är resultatet av handelsförhandlingarna 1973–1979 (EGT L 71, 17.3.1980, s. 1).

[2] Belgien, Bulgarien, Danmark, Estland, Frankrike, Grekland, Irland, Italien, Lettland, Litauen, Luxemburg, Malta, Nederländerna, Portugal, Rumänien, Spanien, Sverige, Tyskland och Österrike.

överenskommelsen. I den senare föreskrivs att om kommittén beslutar att godkänna anslutningsvillkoren ska den ansökande regeringen vidta alla nödvändiga åtgärder för att uppfylla villkoren för sin anslutning, och den ansökande regeringen kan, med kommitténs samtycke, deponera en anslutningshandling hos WTO:s generaldirektör vari anges de sålunda överenskomna villkoren.

Syftet med den planerade akten är att låta Brasilien ansluta sig till överenskommelsen och främja fri och ostörd handel inom den civila flygindustrisektorn.

Den planerade akten kommer att bli bindande för parterna i enlighet med artikel 9.3.1 i överenskommelsen, där det föreskrivs att överenskommelsen ”[f]ör varje annan regering skall [...] träda i kraft den trettionde dagen efter den dag då denna regering godkänt eller anslutit sig till överenskommelsen”.

3. DEN STÅNDPUNKT SOM SKA INTAS PÅ UNIONENS VÄGNAR

Allmänna anmärkningar

Syftet med detta förslag är att göra det möjligt för EU att ansluta sig till ett eventuellt konsensus i kommittén om den planerade akten.

Även om det ännu inte är helt klart när signatärerna kommer att kunna nå konsensus måste EU:s ståndpunkt fastställas i förväg av rådet i enlighet med artikel 218.9 i EUF-fördraget.

Unionens föreslagna ståndpunkt är att stödja Brasiliens anslutning till överenskommelsen. Kommissionen rekommenderar detta av följande skäl:

Brasiliens anbud

Tullar och andra avgifter

Brasilien erbjuder kommittén tullåtaganden enligt skyldigheterna i artikel 2.1 i överenskommelsen. När diskussionerna om Brasiliens tullåtaganden har avslutats i kommittén och förteckningen över tullpositioner som återspeglar dessa skyldigheter har fastställts, skulle Brasilien vara redo att i rätt tid införa tullfri behandling av de berörda produkterna i sin Gatt-bindningslista. När Brasiliens anslutningsförfarande har slutförts kommer överenskommelsen att integreras i Brasiliens rättsordning.

Brasilien tillämpar redan tullbefrielse för alla produkter som anges i Brasiliens föreslagna tullåtaganden när de används i civila flygplan. När det gäller skyldigheterna enligt artikel 2.1.2 medger Brasiliens nuvarande lagstiftning redan tullbefrielse för produkter som används för reparation av flygplan. När det gäller åtagandena i artikel 2.2 i överenskommelsen har Brasilien redan ett förtullningssystem baserat på varans slutliga användning (slutanvändningssystem) som medger tullfri behandling som är jämförbar med den behandling som andra signatärer medger och som varken utgör något handelshiner eller är oförenligt med tillämpliga bestämmelser i Gatt och andra multilaterala avtal som förhandlats fram inom ramen för Gatt.

Tekniska handelshinder

När det gäller skyldigheterna enligt artikel 3 om tekniska handelshinder deltar Brasilien aktivt i diskussionerna i WTO:s kommitté för tekniska handelshinder och antar inte någon politik som strider mot avtalet om tekniska handelshinder.

Statligt styrd upphandling, tvingande underleverantörskontrakt och incitament

Brasiliens upphandlingsmetoder, riktlinjer och förfaranden är redan i linje med kraven i överenskommelsen. Som en allmän princip förbjuder flera bestämmelser i Brasiliens

nationella lag om offentlig upphandling – lag 14,133/2021 – olika behandling av inhemska och utländska leverantörer. Då den nuvarande lagen redan främjar denna anpassning säkerställde de operativa förändringar som ekonomiministeriets förvaltningssekretariat tillhandahöll genom föreskrift nr 10 från februari 2020 att även utländska företag som inte är etablerade i Brasilien kan få tillgång till upphandlingsmöjligheter.

Handelsrestriktioner

Brasilien tillämpar inte kvantitativa restriktioner eller importlicenskrav för att begränsa importen av civila flygplan på ett sätt som är oförenligt med tillämpliga bestämmelser i Gatt och andra multilaterala avtal som förhandlats fram inom ramen för Gatt. Likaså finns det inga kvantitativa restriktioner eller importlicenskrav för att av kommersiella eller konkurrensmässiga skäl begränsa export av civila flygplan till andra signatärer på ett sätt som är oförenligt med tillämpliga bestämmelser i Gatt och andra multilaterala avtal som förhandlats fram inom ramen för Gatt.

Statligt stöd, exportkrediter och marknadsföring av flygplan

År 2007 blev Brasilien part i sektorsavtalet om exportkrediter till civila flygplan (ASU), som är en bilaga till överenskommelsen om riktlinjer för statsstödda exportkrediter från Organisationen för samarbete och ekonomisk utveckling (OECD). De brasilianska statsstödsprogrammen för exportkrediter följer därför strikt riktlinjerna i ASU, vilket innebär att de inte tillhandahåller statsstödda exportkrediter på förmånligare villkor än de som anges i ASU.

Regionala och lokala styrelser

Enligt Brasiliens konstitution har republikens president exklusiv befogenhet att ingå internationella fördrag, ad referendum i nationalkongressen. Som tidigare nämnts innebär dessutom Brasiliens federala regerings antagande av lagstiftning med villkoren i överenskommelsen efter den internationella ratificeringen eller anslutningen att denna överenskommelse är ett bindande rättsligt instrument i landet.

Rekommendation

Brasiliens anslutning till överenskommelsen väntas bli ett positivt bidrag till ytterligare internationellt öppnande av marknader för civila flygplan genom att antalet parter i överenskommelsen ökar och andra länder därigenom uppmuntras att ansluta sig till den. Kommissionen rekommenderar att Brasiliens erbjudande godtas.

Det föreslås därför att kommissionen bemyndigas att i kommittén för civila luftfartyg uttrycka unionens ståndpunkt till förmån för Brasiliens anslutning till överenskommelsen.

Initiativet är helt förenligt med den befintliga politiken. Liknande beslut antogs t.ex. avseende Australiens respektive Nya Zeelands anslutning till ett annat WTO-avtal, nämligen avtalet om offentlig upphandling.

4. RÄTTSLIG GRUND

4.1. Förfarandemässig rättslig grund

4.1.1. Principer

I artikel 218.9 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (nedan kallat EUF-fördraget) föreskrivs att beslut ska antas ”om fastställande av vilka ståndpunkter som på unionens vägnar ska intas i ett organ som inrättas genom ett avtal, om detta organ ska anta akter med rättslig verkan, med undantag av sådana akter som kompletterar eller ändrar avtalets institutionella ram”.

Begreppet *akter med rättslig verkan* omfattar akter som har rättslig verkan med stöd av de regler i internationell rätt som tillämpas på organet i fråga. Det omfattar även instrument som inte har bindande verkan enligt internationell rätt, men som är ”ägnade att på ett avgörande sätt påverka innehållet i de bestämmelser som antas av unionslagstiftaren”[3].

4.1.2. Tillämpning i det aktuella fallet

Kommittén är ett organ som inrättats genom artikel 8.1 i överenskommelsen.

Den akt som ska antas av kommittén utgör en akt med rättslig verkan. Den planerade akten kommer att vara bindande enligt internationell rätt i enlighet med artikel 9.3.1 i överenskommelsen om handel med civila flygplan.

Den planerade akten varken kompletterar eller ändrar avtalets institutionella ram.

Den förfarandemässiga rättsliga grunden för det föreslagna beslutet är därför artikel 218.9 i EUF-fördraget.

4.2. Materiell rättslig grund

4.2.1. Principer

Den materiella rättsliga grunden för ett beslut enligt artikel 218.9 i EUF-fördraget är främst beroende av syftet med och innehållet i den planerade akt avseende vilken en ståndpunkt intas på unionens vägnar. Om den planerade akten har två syften eller två beståndsdelar av vilka det ena syftet eller den ena beståndsdelen kan identifieras som det eller den huvudsakliga, medan det eller den andra endast är av underordnad betydelse, måste det beslut som antas enligt artikel 218.9 i EUF-fördraget ha en enda materiell rättslig grund, nämligen den som krävs med hänsyn till det huvudsakliga eller avgörande syftet eller den huvudsakliga eller avgörande beståndsdelen.

4.2.2. Tillämpning i det aktuella fallet

Det huvudsakliga syftet med och innehållet i den planerade akten rör den gemensamma handelspolitiken.

Den materiella rättsliga grunden för det föreslagna beslutet är därför artikel 207 i EUF-fördraget.

4.3. Slutsats

Den rättsliga grunden för det föreslagna beslutet bör vara artikel 207 jämförd med artikel 218.9 i EUF-fördraget.

[3] Domstolens dom av den 7 oktober 2014, Tyskland/rådet, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, punkterna 61–64.

2023/0110 (NLE)

Förslag till

RÅDETS BESLUT

om den ståndpunkt som ska intas på Europeiska unionens vägnar i kommittén för handel med civila flygplan vad gäller Brasiliens anslutning till överenskommelsen om handel med civila flygplan

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DETTA BESLUT

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 207.4 första stycket jämförd med artikel 218.9,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag, och

av följande skäl:

(1) Överenskommelsen om handel med civila flygplan (*överenskommelsen*) ingicks av unionen genom rådets beslut 80/271/EEG[4] och trädde i kraft den 1 januari 1980.

(2) Brasilien lämnade in sin ansökan om anslutning till överenskommelsen till kommittén för handel med civila flygplan den 14 juni 2022, tillsammans med sina föreslagna tullåtaganden.

(3) Mot bakgrund av dessa åtaganden uppfyller Brasiliens ansökan om anslutning till överenskommelsen kraven i överenskommelsen.

(4) Brasiliens anslutning till överenskommelsen väntas bli ett positivt bidrag till den fria och ostörda handeln inom den civila flygindustrisektorn.

(5) Enligt artikel 9.1.3 i överenskommelsen och punkt 5 i vägledningen om genomförandet av artikel 9.1.3 i överenskommelsen har kommittén befogenhet att fatta beslut om att godkänna anslutningsvillkoren.

(6) Det är därför nödvändigt att fastställa den ståndpunkt som ska intas på unionens vägnar i kommittén vad gäller Brasiliens anslutning till överenskommelsen.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Den ståndpunkt som ska intas på unionens vägnar i kommittén för handel med civila flygplan ska vara att godkänna Brasiliens anslutning till överenskommelsen om handel med civila flygplan.

Artikel 2

Detta beslut riktar sig till kommissionen.

[4] EGT L 71, 17.3.1980, s. 1.

Utfärdat i Bryssel den

På rådets vägnar
Ordförande